Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Reggy Kamps
r.kamps@nijmegen.nl
T 0652042089
Lisanne Baltussen
l1.baltussen@nijmegen.nl
T 0650051569

Ons kenmerk
E21.002910

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 30 november 2021
Onderwerp Stand van zaken en vervolg Steunpunt gedupeerden kinderopvangtoeslagaffaire

Geachte leden van de raad,

Zoals u weet zijn duizenden ouders getroffen door de problemen met kinderopvangtoeslag. Het afgelopen jaar is de landelijke hersteloperatie kinderopvangtoeslag gestart. Als gemeente zijn wij hier een belangrijk onderdeel van. In onze brief van 29 juni 2021[1] hebben we de context van de kinderopvangtoeslagaffaire toegelicht. Wij hebben u geïnformeerd over de kinderopvangtoeslagtoekenningen, de tot dan toe bij ons bekende gedupeerden, het opgerichte Steunpunt en de kwijtschelding van gemeentelijke vorderingen. De hersteloperatie ontwikkelt zich snel. Met deze brief informeren wij u over de huidige stand van zaken.

De Belastingdienst zorgt voor de financiële compensatie. Maar voor wie in de problemen is geraakt is dat niet altijd voldoende en niet altijd snel genoeg. Er kunnen bijvoorbeeld problemen zijn ontstaan rondom huisvesting, psychisch welbevinden, schulden, inkomen, zorg en de opvoeding van kinderen. Gemeenten zijn door hun specialistische kennis en ervaringen bij uitstek in staat om contact te zoeken met de gedupeerde ouders, een goed gesprek te voeren, vertrouwen te winnen en op gemeentelijke hulp te wijzen wanneer de inwoner in de problemen is gekomen door het handelen van Belastingdienst.

Sinds medio februari 2021 is er gegevensuitwisseling tussen de Belastingdienst en gemeenten. Wij ontvangen van de Belastingdienst lijsten met (mogelijk) gedupeerden, de melders. Dit zijn ouders die zich bij de Belastingdienst hebben gemeld als gedupeerd, maar voor wie dit nog niet is vastgesteld door de Belastingdienst. Wij ontvangen twee verschillende lijsten die zijn verbonden aan twee doelen:

a. Bieden van ondersteuning op alle levensgebieden. Tot 1 september ontvingen wij alle melders om namens de Belastingdienst contact te kunnen leggen. Dit doen wij in eerste instantie via een antwoordkaartje. Vanaf 1 september doet de

[1] Brief aan de raad Stand van zaken Steunpunt gedupeerden kinderopvangtoeslagaffaire (29 juni 2021): https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/b0aef974-d350-4c03-8449-28f08abf1123?documentId=f0bad343-ea61-496b-b3fc-5f5f9682ca25#

Belastingdienst dit weer zelf en ontvangen wij alleen de gegevens van melders die hiermee akkoord gaan.

b. Kwijtschelden van de gemeentelijke vorderingen. Op deze lijsten staan ook de toeslagpartners van de gedupeerde ouders en gedupeerden die in Nijmegen hebben gewoond, maar zijn verhuisd. Daarom is dit aantal een stuk hoger dan bij de lijsten onder doel a.

Ondersteuning aan gedupeerden: Steunpunt kinderopvangtoeslagaffaire

Het Steunpunt is ondergebracht bij het Doorbraakteam. Dit past qua visie en werkwijze goed bij de ondersteuning die wij ouders bieden. Vanaf de start is het Steunpunt geleidelijk uitgebreid. Op dit moment bestaat het team uit 3,86 fte. Het team bestaat uit doorbraakcoaches, sociaal raadslieden en klantmanagers inkomen en leerplicht. Het is een divers team met een brede expertise en netwerk binnen en buiten gemeente. De medewerkers zijn het eerste aanspreekpunt binnen de gemeente voor de gedupeerden. Samen met de gedupeerde werken zij een maatwerkplan uit om de inwoner zo goed mogelijk te helpen.

Stand van zaken

294 Nijmeegse ouders hebben zich bij de Belastingdienst gemeld als (mogelijk) gedupeerde.
288 ouders hebben wij benaderd met een antwoordkaartje.
6 ouders zijn benaderd door de Belastingdienst.

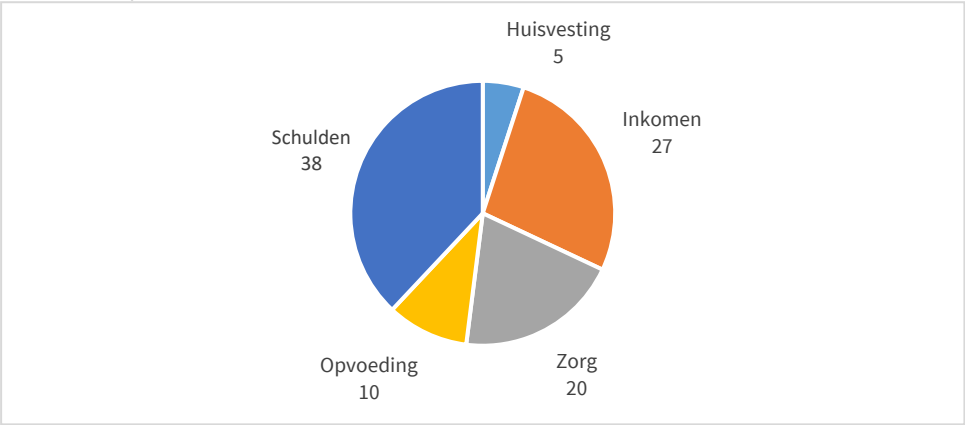
187 ouders hebben het antwoordkaartje teruggestuurd of zijn telefonisch bereikt, met **156** ouders is contact (geweest). *
Voor **85** ouders is/wordt een maatwerkplan opgesteld. **
Voor **53** ouders is het traject ten einde. Het Steunpunt blijft beschikbaar voor hulp.

Van de 187 bereikte ouders zijn:

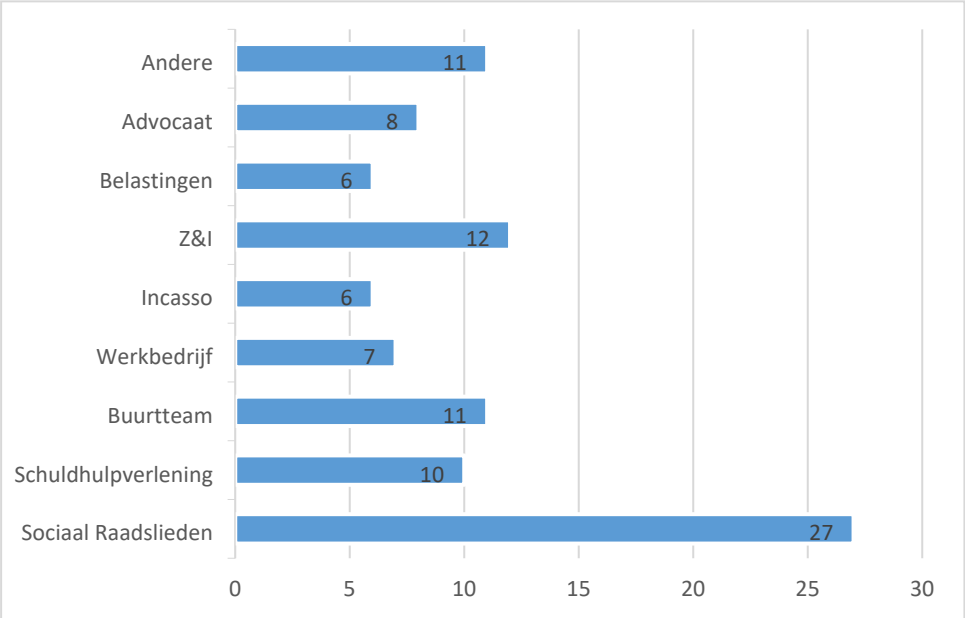
- **73** door de Belastingdienst aangemerkt als gedupeerd.
- **16** niet aangemerkt als gedupeerde tijdens de lichte toets.
- **4** ouders die zich niet als gedupeerde bij de Belastingdienst hebben gemeld
- **94** nog in afwachting van de lichte toets.

* Het verschil van 31 ouders betreft mensen die aangaven op dit moment geen hulp nodig te hebben, of op het kaartje geen contactgegevens hebben vermeld. Deze ouders proberen we alsnog te bereiken.
** Met 71 ouders is kort contact geweest, zij willen geen ondersteuning, wachten de Belastingdienst af of hebben verzocht om hulp op een later moment.

Geboden hulp

Figuur 1. Het aantal gedupeerde ouders dat hulp heeft ontvangen onderscheiden naar leefgebied. Eén ouder kan op meerdere leefgebieden ondersteuning krijgen.

Figuur 2. Aantal keer inzet andere ondersteuners. De medewerker in het Steunpunt zorgt ervoor dat de gedupeerde verder wordt geholpen. Vaak zijn er meerdere ondersteuners betrokken. De medewerker blijft aanspreekpunt en beschikbaar voor de ouder. De categorie “anderen” bestaat uit onder andere UWV, fondsen, jongerencoach en Ondernemerspunt.

Lotgenotengroep

Op initiatief van drie Nijmeegse gedupeerden is een lotgenotengroep gestart. De ouders nemen hierin de voortrekkersrol en als gemeente ondersteunen we dit en helpen we met de organisatie. In overleg met het Zelfregiecentrum is dit georganiseerd. Het Zelfregiecentrum heeft ervaring met de begeleiding hiervan. De eerste bijeenkomst heeft plaatsgevonden en de herkenning vanuit andere ouders werd als positief ervaren. Op 9 december is de tweede bijeenkomst. Gedupeerden zijn welkom aan te sluiten en kunnen zich aanmelden via doorbraakaanpak@nijmegen.nl.

Schone lei

Gedupeerden van de kinderopvangtoeslagaffaire moesten onterecht veel geld terugbetalen. Door deze financiële problemen zijn vaak ook op andere gebieden schulden ontstaan. Er worden verschillende stappen ondernomen om de gedupeerde ouders financieel te compenseren en met een schone lei verder te kunnen met hun leven.

Gemeentelijke vorderingen

Wij hebben op 2 maart 2021 besloten om in afwachting van een landelijk kader en strategie voor alle schulden, de gemeentelijke vorderingen op gedupeerden van de kinderopvangtoeslagaffaire te bevriezen[2]. Met de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen wordt vanaf 1 januari 2022 de grondslag gecreëerd voor het kwijtschelden van deze vorderingen. Op 29 juni hebben wij besloten te anticiperen op de Verzamelwet en te starten met de kwijtschelding van de gemeentelijke vorderingen die onder de reikwijdte vallen van deze wet. Op dit moment zijn vrijwel alle gemeentelijke vorderingen die in aanmerking komen voor kwijtschelding kwijtgescholden. We verwachten wel dat dit bedrag op zal lopen, aangezien we nog steeds lijsten met gedupeerden van de Belastingdienst ontvangen.

528 ouders hebben zich als gedupeerde gemeld bij de Belastingdienst. *
233 ouders zijn door de Belastingdienst aangemerkt als gedupeerde.

Kwijtgescholden tot nu toe:

Leningen GKB:	€ 1.384,02	(1 gedupeerde)
Gemeentebelastingen:	€ 3.775,81	(12 gedupeerden, 14 vorderingen)
Bijstandsvorderingen:	€ 79.777,00	(16 gedupeerden, 41 vorderingen)
Totaal:	€ 84.936,83	

* De lijsten die we ontvangen met als doel de kwijtschelding van gemeentelijke vorderingen bevatten ook toeslagpartners van gedupeerde ouders en ouders die niet meer in Nijmegen wonen. Ook ontvangen wij vanaf 1 september niet meer alle melders vanuit de Belastingdienst om het eerste contact mee te leggen. Daarom is dit aantal ouders (528) hoger dan het eerdergenoemde aantal van 294 ouders.

MSNP en schuldenaanpak: private schulden

Voor de inwoners die een minnelijk schuldregeling (MSNP) doorlopen worden de private schulden overgenomen. Tot nu toe zijn bij ons **8** gedupeerden bekend met een lopende regeling bij bureau Schuldhulpverlening. De schulden en het nog openstaande bedrag van het saneringskrediet van deze gedupeerden is ingediend bij de Belastingdienst. Deze private schulden (schulden bij bijvoorbeeld verhuurders of energiebedrijven, zijnde niet overheid) worden in zijn geheel afbetaald door de Belastingdienst. Publieke schulden worden in zijn geheel kwijtgescholden. Bij saneringskredieten vergoedt de Belastingdienst de nog openstaande vordering van het saneringskrediet.

[2] Collegevoorstel Bevriezen gemeentelijke vorderingen gedupeerden kot affaire (2 maart 2021): https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/850eb67e-d1e2-4028-a579-c34c00068529#collapse-3d86bfce-a645-4060-931c-3bcb0de824a4

Basis voor de overname is het landelijke Beleidsbesluit betalen private schulden[3]. Het beleidsbesluit voor de private schuldenaanpak gaat per 1 januari 2022 in. De doelgroep van dit beleidsbesluit zijn erkende gedupeerde ouders en diens toeslagpartner. De uitvoering wordt nu vormgegeven. Aanvragen worden ingediend bij een consortium van kredietbanken welke zich verenigd hebben in de stichting Sociale Banken Nederland (SBN). Dit consortium van kredietbanken zal een groot deel van de uitvoering voor haar rekening nemen. De ambitie is om in december het loket te openen voor alle gedupeerden met private schulden. Bureau Schuldhulpverlening biedt ondersteuning aan gedupeerden bij het opstellen van de schuldenlijst.

Vervolg
Wij continueren de inzet van het Steunpunt. De komende tijd werkt het Rijk aan de regelingen voor kinderen, ex-partners en andere toeslagen. Gezien de constante ontwikkelingen op het gebied van de kinderopvangtoeslagaffaire en de nog lopende hulptrajecten vinden wij het belangrijk dat gedupeerden één duidelijk aanspreekpunt hebben en houden binnen onze gemeente. Zo kunnen wij de gedupeerden die in beeld zijn goed verder helpen, nieuwe gedupeerden ondersteunen en nieuwe ontwikkelingen opvangen.

Met het continueren van het Steunpunt anticiperen wij op de definitieve financiering vanuit het Rijk. Het Rijk werkt de benodigde specifieke uitkeringen (SPUK's) uit op de verschillende onderdelen van onze dienstverlening, van de ingezette hulp tot de kwijtgescholden bedragen.

Afsluiting
De komende tijd gaan wij verder met het actief benaderen van en ondersteuning bieden aan de (mogelijk) gedupeerden. Wij gaan verder met het zo goed mogelijk realiseren van de schone lei, zowel op het gebied van de gemeentelijke vorderingen als de private schulden. Dit alles met als doel de gedupeerden te helpen alle stress en ellende zo goed als kan achter zich te laten en ons steentje bij te dragen in het herstel van het vertrouwen in de overheid.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout
gemeentesecretaris

drs. H.M.F. Bruls
burgemeester

[3] Zie https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2021-44723.pdf voor het Beleidsbesluit.